

Keskusta-alueen III vaiheen asemakaava

Luonnosvaiheen lausunnot ja vastineet niihin

1. Väylävirasto

Asemakaavaluonnoksessa Joensuunkadun tasoristeys osoitetaan korvattavan kadun ja rautatien eritasoratkaisuna. Kaavamääräyksissä ei tarkemmin kuitenkaan oteta kantaa, tuleeko eritason olla rautatien ylittävä vai alittava katu.

Väylävirasto toteaa, että kaavoituksen yhteydessä olisi tarkoituksenmukaista tehdä vielä tarkempi eritasoa koskeva teknis-taloudellinen tarkastelu.

- Tekninen tarkastelu: Suunniteltuun sijaintiin toteutettava rautatien alikulun luiska ulottuisi karkean laskelman mukaisesti noin 80-100 metrin etäisyydelle lähimmästä raiteesta laskien. Jotta alikulun toteuttaminen olisi mahdollinen, tulisi luiskan ulottua sekä Joensuunkadun että Asevelitien katualueille. Vaihtoehtoisesti luiska ulottuisi vain Joensuunkadun suuntaan, jolloin yhteys Asevelitien suuntaan katkeaisi. Lisäksi yli- tai alikulun pengerryksille tulee varata kaavassa osoitettua leveämpi alue, siten että katualuetta levennetään nykyisten teollisuustonttien alueelle.

- Taloudellinen tarkastelu: Joensuunkadun eteläpuolella kulkee valtion maantie (Polvijärventie). Kaavoituksen yhteydessä tulisi tarkastella eritason toteutuskelpoisuutta myös taloudellisesta näkökulmasta.

Väylävirasto katsoo, että asemakaavoituksen yhteydessä tulisi tarkastella alueen liikennetarvetta kokonaisuutena. Joensuunkadun tasoristeys on tällä hetkellä varoituslaitoksella varustettu tasoristeys. Liikenneturvallisuuden kannalta voisi selvittää mahdollisuutta osoittaa Joensuunkadun tasoristeys ainoastaan kevyen liikenteen käyttöön ja ajoneuvoliikenne ohjattaisiin kulkemaan Polvijärventien kautta. Arviomme mukaan ratkaisu ei toisi merkittävää haittaa ajoneuvoliikenteelle. Asemakaavaan voitaisiin tällöin merkitä Joensuunkadun kohdalle kevyen liikenteen alikulukuvaraus. Tämä ratkaisu olisi toteuttamiskustannuksiltaan huomattavasti ajoneuvoliikenteen siltä edullisempi.

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta.

Vastine

Luonnosvaiheessa ollut Joensuunkadun ja radan eritasomerkintä (e) poistetaan.

Joensuunkadulla suoritettiin liikennelaskenta kevään aikana. Liikennemäärät olivat keskimäärin noin 210 ajoneuvoa vuorokaudessa. Asia on myös käsitelty kaupungin johtoryhmässä ja johtoryhmän kanta on, että katua ei tule katkaista asemakaavassa.

2. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto pitää kaiken kaikkiaan Outokummun keskustan asemakaavojen ajantasaistamista ja yhtenäistämistä erinomaisena asiana.

Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa suunnittelualue sijoittuu taajamatoimintojen alueelle (A) ja alueen läpi on osoitettu Siilinjärvi - Viinijärvi päärata ja ohjeellinen moottorikelkkailureitti. Alue kuuluu myös Ysikäytävän eli liikenteen kehittämiskäytävän vaikutusalueelle. Taajamatoimintojen alueelle sijoittuu maakuntakaavamääräyksen mukaan huomioitavaksi liiteaineistoissa esitetty maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristökohde (ma/km, Yläpihan alue). Lausekkeena olevassa 3.vaiheen kaavatyössä tuleekin tulkita Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040:n merkintöjä 1. - 4. vaihemaakuntakaavojen sijaan.

Kaavoittaja on kaavaselostuksessa listannut maakunnallisesti arvokkaiksi rakennetuiksi kohteiksi yhteensä viisi kohdetta ja miljöökohdeksi Yläpihan alueen nimellä "Alakatu ja Peltokatu" merkinnällä sk-2 "alue, jolla on kulttuurihistoriallisia ja taajamakuuallisia arvoja". Kaavasta olisi hyvä käydä selkeästi ilmi, onko kohde tulkittu maakunnallisesti merkittäväksi alueeksi vai ei. Lisäksi maakuntaliitto toteaa, että maakuntakaavan 2040 1.vaihe on käynnistynyt, jossa yksi teema on rakennettu kulttuuriympäristö, jolloin muut asemakaavassa maakunnallisesti merkittäviksi kohteiksi osoitettavat rakennukset on mahdollista päivittää myös maakuntakaavaan.

Päärata on kaavaluonnoksessa huomioitu rautatiealueena, mikä riittänee turvaamaan raideliikenteen kehittymisen edellytykset. Sen sijaan moottorikelkkaura puuttuu kaavakartalta ja kaavaselostuksesta. Olisi hyvä ainakin kaavaselostuksessa avata, mikä kelkkareitin kohtalo on tai jos on linjattu kaava-alueen ulkopuolelle. Erytyishuomiona maakuntaliitto nostaa esiin Kaasilan erityisalueen (E) muutoksen virkistysalueeksi (VL), joka on hyvä asia ja parantaa lähialueen asukkaiden virkistysmahdollisuuksia.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitolla ei ole muuta huomautettavaa Outokummun keskusta-alueen asemakaavan muutoksen ja laajennuksen 3.vaiheen kaavaluonnokseen.

Vastine:

Kaavaselostus oli laadittu ennen kuin maakuntakaava 2040 oli tullut voimaan. Kaavaselostusta on korjattu maakuntakaavan osalta.

Kaavaselostukseen, kohta 2.1.5, on miljöökohdeiden osalta lisätty tieto niiden arvoluokituksesta. Maakunnallisesti arvokkaita ovat kaivoksen entisen maatilan alue (Yläpiha) ja Pohjoisahon alue. Maakuntaliiton lausunnossa kaivoksen entisen maatilan alue (Yläpiha) on tulkittu väärin nimellä Alakatu ja Peltokatu.

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 1.vaihemaakuntakaavan luonnos on valmistunut. Siinä kaivoksen entisen maatilan alue (Yläpiha) ja Pohjoisaho ovat maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä. Kohteet on osoitettu asemakaavassa merkinnällä sk-1 = "kulttuurihistoriallisesti arvokas alue, jonka taajamakuualliset, historialliset ja rakennustaiteelliset arvot tulee

säilyttää. Korjausrakentamisessa ja ympäristön suunnittelussa on mahdollisuuksien mukaan palautettava rakennusten ja ympäristön alkuperäiset piirteet. Täydennys- ja korjausrakentamisessa on noudatettava alueen tyypillistä rakennustapaa ja mittakaavaa.”

Maakuntakaavassa esitettyä moottorikelkkareittiä ei ole asemakaavakartassa. Reitin alkupiste on entisen huoltoaseman kohdalla. Huoltoasema on poistettu käytöstä ja sen maaperä on kunnostettu. Ylensäkin moottorikelkkareittien osoittaminen taajama-alueelle on ongelmallista niiden tarvitseman leveän melusuojavaivahyökkeen vuoksi.

3. Pohjois-Karjalan pelastuslaitos

Ei ole huomautettavaa.

4. Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo

Museo esittää, että Koivikon pihapiiri osoitetaan joko kaavamerkinnällä /S tai sk-2. Merkintä auttaa turvaamaan pihapiirin yhtenäisen kokonaisuuden. Pihapiirissä oleva talousrakennus on osayleiskaavatyön yhteydessä arvotettu paikallisesti arvokkaaksi kohteeksi (kaavamerkintä /S kohde nro 139). Myös Kupariperän korttelin 327 alkuperäisessä asussaan säilyneet rakennukset olisi syytä osoittaa osayleiskaavan tapaan /S-merkinnällä (kohde nro 107-109). Kupariperän talot edustavat harvinaista kaivosyhtiöiden virkailijakunnan asuinrakentamista 1970-luvulla ja ovat aikansa laadukasta modernia arkkitehtuuria. Ko. kohteet on arvotettu seudullisesti arvokkaiksi.

/S- kaavamääräykseksi (nykyinen määräys: alue, jolla ympäristö säilytetään) museo esittää seuraavaa: Alue, jolla on säilytettäviä rakennus- tai kulttuurihistoriallisia arvoja. Alueella sijaitsevat kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset tulee säilyttää. Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin merkittäviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Museon saamien tietojen mukaan em. määräystä on käytetty myös keskusta-alueen asemakaavan muutoksen ja laajennuksen I-vaiheessa.

Myös sk-2 kaavamääräykseen museo esittää seuraavaa lisäystä: Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin merkittäviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen.

Lisäksi museo muistuttaa, että Pohjois-Karjalan maakuntaliitto on käynnistänyt maakunnan modernia rakennusperintöä koskevan inventoinnin, jossa tarkastellaan myös nyt laadittavan kaavan kohteita (mm. Pohjoisahon rivi- ja kerrostaloalue). Museo ehdottaa, että inventoinnin tulos (kohteiden mahdollinen maakunnallinen arvo) huomioidaan nyt laadittavassa kaavassa. Outokummun rakennuskulttuuri on poikkeuksellisen arvokasta, joten se tulee ottaa erityisen tarkasti huomioon kaavaratkaisussa. Em. esitykset ja lisäykset tukevat tätä tavoitetta.

Vastine:

Koivikon pihapiiri lisätään /s merkintä. Kupariperän korttelissa 327 on kolme rakennusta. Yhden rakennuksen ulkoasua on muutettu niin, ettei suojelumerkintä ole enää tarkoituksen mukainen. Suojelumerkintä asettaisi kaksi muuta kiinteistön omistajaa eriarvoiseen asemaan.

/s merkintä on muutettu sisällöltään keskusta-alueen I vaiheen kaavan mukaiseksi. sk-2 merkintää ei ole muutettu koska sitä on jo käytetty muissa keskusta-alueen asemakaavoissa.

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 1.vaihem maakuntakaavan luonnos on valmistunut. Siinä kaivoksen entisen maatilan alue (Yläpiha) ja Pohjoisaho ovat maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä. Kohteet on osoitettu asemakaavassa merkinnällä sk-1 = "kulttuurihistoriallisesti arvokas alue, jonka taajamakuulliset, historialliset ja rakennustaiteelliset arvot tulee säilyttää. Korjausrakentamisessa ja ympäristön suunnittelussa on mahdollisuuksien mukaan palautettava rakennusten ja ympäristön alkuperäiset piirteet. Täydennys- ja korjausrakentamisessa on noudatettava alueen tyyppillistä rakennustapaa ja mittakaavaa."

5. Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Pohjois-Karjalan ELY-keskus pitää kaavahanketta perusteltuna alueen kaavatilanteen päivittämiseksi.

Kaavaillut asemakaavan muutokset ovat linjassa ohjaavan osayleiskaavan merkintöjen tavoitteiden kanssa.

ELY-keskus esittää lisäyksiä sk- ja /S-kaavamerkintöjen määräyksiin. /S-kaavamerkinnällä tulisi ELY-keskuksen mielestä osoittaa osayleiskaavan ohjaamana Kupariperän kortteli 327. Koivikon talousrakennusta ELY-keskus esittää turvattavaksi siten, että kohde osoitettaisiin sr-3-merkinnällä tai pihapiiri /S-merkinnällä.

Pohjoisahon ja Kaasilan alueet kuuluvat Pohjois-Karjalan maakuntaliiton meneillä olevan modernin rakennusperinnön inventointikohteisiin. ELY-keskus esittää, että tämä puitteissa Outokummun kaupunki olisi yhteydessä Pohjois-Karjalan maakuntaliittoon.

Kaavan tausta-aineistona käytetään muun muassa oyk:n luontoselvityksiä vuodelta 2012. Näiden mukaan ak-alueella ei ole arvokkaita luontokohteita. Kaavoitusta varten olisi kuitenkin perusteltua selvittää liito-oravan esiintyminen metsäisillä alueilla, koska edellä mainituista luontoselvityksistä on jo kulunut melko pitkä aika.

Outokummun kaupungin keskusta-alueen asemakaavan muutoksen ja laajennuksen III- vaiheen tarkoittamat alueet voivat kuulua Outokummun vanhan kaivoksen vaikutusalueeseen, jonka maaperässä voi olla merkittävästi kohonneita metallipitoisuuksia. Ennen maanrakennus- tai rakennustoimenpiteisiin ryhtymistä, maaperän metallipitoisuus tulee selvittää ja puhdistamistarve arvioida. Samalla tulee arvioida edellä mainittujen toimenpiteiden aiheuttamat riskit terveydelle ympäristölle.

Outokummun vanhan kaivoksen vaikutusalueen metallipitoisten maiden riskinhallintaa koskeva hanke on käynnistetty PIRELY:n vetoisena ympäristöministeriön rahoittamana hankkeena. Hankesuunnitteluvaihe valmistuu vuoden 2021 alkupuolella.

Vastine:

Koivikon pihapiiri lisätään /s merkintä. Kupariperän korttelissa 327 on kolme rakennusta. Yhden rakennuksen ulkoasua on muutettu niin, ettei suojelumerkintä ole enää tarkoituksen mukainen. Suojelumerkintä asettaisi kaksi muuta kiinteistön omistajaa eriarvoiseen asemaan.

Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 1.vaihemaakuntakaavan luonnos on valmistunut. Siinä kaivoksen entisen maatilan alue (Yläpiha) ja Pohjoisaho ovat maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä. Kohteet on osoitettu asemakaavassa merkinnällä sk-1 =” kulttuurihistoriallisesti arvokas alue, jonka taajamakuvalliset, historialliset ja rakennustaiteelliset arvot tulee säilyttää. Korjausrakentamisessa ja ympäristön suunnittelussa on mahdollisuuksien mukaan palautettava rakennusten ja ympäristön alkuperäiset piirteet. Täydennys- ja korjausrakentamisessa on noudatettava alueen tyyppillistä rakennustapaa ja mittakaavaa.”

Kaupunki teetti liito-oravaselvityksen. Selvityksen perusteella Kaasilankadun varteen Nousupuistoon on merkitty alueella, joka on luonnonsuojelulain 49 §:n tarkoittamia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka.

Maaperän metallipitoisuuden osalta asemakaavan yleisiin määräyksiin lisätään seuraava määräys: ”Ennen merkittäviin maanrakennus- tai rakennustoimenpiteisiin ryhtymistä, maaperän metallipitoisuus tulee selvittää ja puhdistamistarve arvioida”.

6. Pohjois-Savon ELY-keskus

Pienenä teknisenä huomautuksena ELY-keskus toteaa, että Polvijärventielle osoitetut ajoneuvo-liittymien likimääräiset sijainnit ovat tässä tapauksessa vain informatiivisia merkintöjä, koska ne ovat kaava-alueen ulkopuolella. Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueella ei ole muuta huomautettavaa Outokummun keskusta-alueen III vaiheen asemakaavamuutoksen luonnokseen.

Vastine:

Lausunnon perusteella liittymämerkinnät poistetaan asemakaavaehdotuksesta.

7. Tukes

Tukesilla ei ole huomauttamista alla esitettyyn asemakaavan muutossuunnitelmaan.

8. Pohjois-Karjalan ympäristöterveys

Ympäristöterveydellä ei ole lausuttavaa kaavamuutoksesta.

9. OKUN Energia Oy

Ei huomauttamista